

Beslut

Burlövs kommun
Anders.olhin@burlov.se

2017-01-27
Dnr 400-2015:7429

Rektor vid Svanetorpskolan
Cecilia.rosengren@burlov.se

Rektor vid Svenshögskolan
Johan.lilia@burlov.se

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av fördelning av lärar-
resurser i Burlövs kommun, Svanetorpskolan
och Svenshögskolan**

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av fördelning av lärarresurser i grundskolan under hösten 2016 och våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om kommunala skolhuvudmän och rektorer arbetar för att resurser, i denna granskning resurser i form av lärare, rustas och fördelas efter elevers förutsättningar och behov. I fokus för granskningen är kommuner där det finns skolsegregation avseende elevernas bakgrund.

Granskningens två huvudfrågor är:

1. Utgår huvudmannen vid planering för, och fördelning av, lärarresursen från kunskap om skolornas olika behov?
2. Utgår rektor vid planering och faktiskt nyttjande av lärarresursen från kunskap om skolenhetens behov?

Granskningen av Burlövs kommun samt Svanetorpskolan och Svenshöghskolan ingår i detta projekt. Burlövs kommun besöktes den 25 och den 26 oktober, 2016 samt den 1 november 2016. Ansvariga inspektörer har varit utredarna Anna Alm och Peter Sääw.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med politiker på nämndnivå, förvaltningstjänstemän, rektorer och lärare. För att kunna bedöma huvudmannens och rektorernas arbete med att fördela lärarresurser har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som används i huvudmannens och skolenheternas systematiska kvalitetsarbete.

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. I beslutet finns också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

Kvalitetsgranskningen omfattar totalt 20 kommunala huvudmän och två skolenheter i varje kommun, det vill säga totalt 40 skolenheter. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra huvudmän. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

2017-01-27

2 (13)

Dnr 400-2015:7429

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att huvudmannens arbete med att planera för och fördela lärarresurser fungerar väl i flera avseenden, men att det finns delar som behöver utvecklas. Av granskningen framgår att huvudmannen har ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till elevernas förutsättningar och behov. Genom en kontinuerlig och tät dialog med rektorerna i kommunens skolor håller huvudmannen sig uppdaterad om skolornas lärarresurser. Däremot analyserar inte huvudmannen hur lärresursen används ute på skolorna och hur detta påverkar elevernas utveckling och lärande utan förlitar sig på att rektorerna gör den resursfördelningen utifrån skolenhetens behov och förutsättningar. Huvudmannen kan ändå, till viss del, fördela eller komplettera lärarresurser inom kommunen genom kvalitetsteamet som består av särskilt skickliga lärare som kan fungera som pedagogiska handledare och som fördelar sin tid på skolorna utifrån rektorernas uttalade behov. Den centrala elevhälsan utgör vid sidan om kvalitetsteamet också en stödverksamhet för skolorna i kommunen.

Vidare visar granskningen att huvudmannen genomför särskilda satsningar på lärarna i kommunen. Kompetensutvecklingsprogrammen är långsiktiga och forskningsförankrade i syfte att behålla lärarkompetensen inom kommunen. Samtidigt förmedlar både huvudmannen och rektorerna en bild av en i viss mån sårbar verksamhet eftersom kommunen ligger inom pendlingsavstånd från flera andra kommuner och därmed konkurrerar med dessa om lärarresurserna. Det finns skolor i kommunen med stora behov av stabilitet och skickliga lärare och trots de insatser som kommunen gjort för attrahera skickliga lärare till dessa skolor så behöver man utforma kommungemensamma riktlinjer för en sådan strategi.

I nuläget arbetar kommunens skolor enskilt med kompetensförsörjningen och marknadsföringen av sin skolenhet. Detta för med sig att kommunens skolor i viss mån konkurrerar med varandra. Huvudmannen behöver därför utforma en gemensam strategi i syfte att attrahera den lärarkompetens som behövs och arbeta för att lärarresursen fördelas utifrån elevernas förutsättningar och behov.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Huvudmannen behöver förbättra sitt arbete med att följa upp och analysera hur lärarresurserna används med särskilt fokus på deras betydelse för elevernas resultat.
- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att göra skolor med större utmaningar mer attraktiva för särskilt skickliga lärare i syfte att skapa likvärdighet i elevernas förutsättningar att nå en god måluppfyllelse.

Skolinspektionen har vid sin granskning också identifierat ett flertal väl fungerande inslag i huvudmannens och rektorernas arbete med att fördela lärarresurser.

Ett exempel är de många strategiska och långsiktiga satsningar på kompetensutveckling som kommunen initierat, såsom varaktiga kompetensutvecklingsprogram, exempelvis språkinriktad undervisning och "reflekterande lärande" vilket, enligt huvudmannens dokumentation har lett till att lärarna vågat ifrågasätta gamla metoder och rutiner till gagn för elevernas ökade måluppfyllelse.

Ett annat exempel på väl fungerande inslag i huvudmannens och rektorernas arbete med att fördela lärarresurser är det centralt placerat kvalitetsteamet.

Genom en nära dialog mellan förvaltningen, nämnden och rektorerna kan lärarresurserna på så sätt justeras i syfte att öka elevernas måluppfyllelse.

Beskrivning av huvudman och besökta skolenheter

Burlövs kommun ligger i Skåne med Arlöv som centralort. I kommunen finns 8 kommunala grundskolor. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2014/15 framgår att 23,8 procent av eleverna i årskurs 9 i Burlövs kommun inte nådde kunskapskraven i ett eller flera ämnen. I riket var samma siffra 24,7 procent. År 2016 var det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i årskurs 9 223,1 för de kommunala skolorna i kommunen. För riket som genomsnitt var meritvärdet i årskurs 9, 218,8 för de kommunala skolorna och 224,1 för samtliga skolor i riket.

2017-01-27

4 (13)

Dnr 400-2015:7429

Svanetorpskolan

Svanetorpskolan är en kommunal skola med förskoleklass och grundskolans årskurser 1-3 samt fritidsverksamhet. Skolan har vid granskningstillfället cirka 98 elever i förskoleklass och årskurserna 1-3. Personalen är organiserad i två arbetslag, ett för årskurserna 1-3 och ett för förskoleklassen. Enligt skolans egen redovisning finns det fem lärare på skolan, en av dessa är arbetslagsledare. Alla lärare utom en har varit på skolan i många år. Det finns inga förstelärare på skolan. Arbetslagsledaren har till uppdrag att bland annat vara drivande i skolans utvecklingsfrågor.

Enligt Skolverkets statistik över nationella ämnesprovet i matematik i årskurs 3 år 2015 var andelen elever som nådde kravnivån över rikets genomsnitt i alla sju delprov. I svenska var andelen elever som nådde kravnivån lägre än rikets genomsnitt i ett av åtta delprov.

Skolan leds av en rektor som varit på skolan i ett och ett halvt år.

Svenshögskolan

Svenshögskolan är en kommunal skola med förskoleklass och grundskolans årskurs 1-6 samt fritidsverksamhet. Skolan har vid granskningstillfället cirka 225 elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor. Skolan har enligt egen uppgift 14 lärare som är organiserade i tre arbetslag: förskoleklass, årskurserna 1-3 och årskurserna 4-6. Det finns två förstelärare på skolan, en för årskurserna 1-3 och en för årskurserna 4-6. Alla lärare utom tre är anställda efter 2011. Det finns behöriga lärare i alla ämnen utom i ämnet musik.

Enligt Skolverkets statistik över det nationella ämnesprovet i matematik i årskurs 3 år 2015 var andelen elever som nådde kravnivån under rikets genomsnitt i fem av sju delprov. I svenska som andraspråk var andelen elever som nådde kravnivån högre än rikets genomsnitt i samtliga delprov. Det saknas uppgifter för provresultatet i svenska för årskurs 3. För årskurs 6 visar den nationella statistiken år 2015 att det genomsnittliga provresultaten i engelska och matematik låg under rikets genomsnitt medan provresultatet i svenska som andraspråk låg över rikets genomsnitt. Det saknas uppgifter för provresultaten i svenska för årskurs 6. Av nationell statistik för läsåret 2105/2016 framgår att samtliga elever i årskurs 6 som läste ämnenabild, hem- och konsumentkunskap, modersmål, religion, samhällskunskap, slöjd, svenska och musik samt teknik nådde något av betygen E-A i respektive ämne. I övriga ämnen nådde eleverna, med något eller några undantag, betygen E-A.

2017-01-27

5 (13)

Dnr 400-2015:7429

Den genomsnittliga betygspoängen för eleverna i årskurs 6 varierade mellan 10,0 och 16,2 för de olika ämnena.

Enheten har just flyttat in i en helt nybyggd skolbyggnad. Vid Skolinspektionens besök finns ingen skolgård ännu att tillgå.

Rektorn har varit på skolenheten sedan terminsstarten hösten 2016. Svenshögs-skolan har de senaste åren haft flera rektorsbyten och stor omsättning av lärare och elever.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

1) Utgår huvudmannen vid planering för, och fördelning av, lärarresursen från kunskap om skolornas olika behov?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med att planera för och fördela lärarresurser fungerar väl i flera avseenden, men att det finns delar som behöver utvecklas.

Granskningen visar att huvudmannen har ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till elevgruppernas förutsättningar och behov på de olika skolenheterna och att denna modell utvecklats i syfte att skapa större likvärdighet mellan skolorna i kommunen. Samtidigt visar granskningen att även om huvudmannen analyserar elevernas måluppfyllelse ställer huvudmannen inte detta i relation till hur lärarresursen används.

Huvudmannen behöver också arbeta fram en strategi för att locka särskilt skickliga lärare till de skolor där de bäst behövs i syfte att skapa likvärdighet i elevernas möjligheter att nå målen.

2017-01-27

6 (13)

Dnr 400-2015:7429

Huvudmannen har ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till elevernas förutsättningar och behov.

Av dokumentation framgår att kommunens resursfördelningssystem bygger på ett antal fördelningsprinciper. Fördelningsprinciperna utöver grundresurserna är socioekonomisk ersättning för elever utifrån moderns födelseland och utbildningsnivå samt ekonomisk justering för mindre enheter. Vidare framgår att moderns födelseland också viktas mot det "kulturella avståndet", vilket betyder att mödrar från kulturer som skiljer sig mycket från svensk kultur genererar högre tilldelning i enlighet med systemet. Kommunens resursfördelningssystem, enligt de socioekonomiska parametrarna, är förankrad i aktuell forskning enligt förvaltningschefen.

Förvaltningschefen säger att resursfördelningssystemet kommer att behållas inför nästkommande budgetår men att det kommer att tillkomma justeringar då det gäller det interna tilläggsbeloppet för elever i behov av särskilt stöd. Dessa belopp kommer inte att komma skolorna till del via grundresursen utan som ett särskilt tillägg som riktas direkt till elever. Det extra bidragsbelopp som tilldelats elever i förberedelseklassen kommer att ersättas av ett bidrag till nyanlända elever som har varit i Sverige i mindre än två år.

Huvudmannen har en aktuell och samlad bild av lärarresurserna i kommunen.

Huvudmannen har genom en ständig dialog med skolornas rektorer en aktuell och samlad bild av lärarresurserna i kommunen. I och med en väl fungerande dialog gör man kontinuerliga uppföljningar gällande behörighet och ställer behörigheten i relation till måluppfyllelsen. Varje höst genomför förvaltningen dessutom en kartläggning av hur tillgången till legitimerade lärare ser ut samt att varje skola har lärare med rätt behörighet. Resultatet redovisas därefter för nämnden.

Huvudmannen fördelar lärarresurser mellan kommunens två tätorter, Arlöv och Åkarp. Arlövs skolor har en högre lärartäthet än Åkarps skolor vilket är ett medvetet val utifrån elevernas förutsättningar och behov, säger både nämndens ordförande och förvaltningschefen. Uppföljningen avseende lärartätheten är inte systematisk men informationen blir ändå synlig genom uppföljningsrapporterna för hela skolans verksamhet, säger förvaltningschefen och tillägger att kommunen är liten och kommunikationsvägarna korta mellan skola och förvaltning så huvudmannen får kontinuerlig återkoppling via dialogerna med rektorerna.

2017-01-27

7 (13)

Dnr 400-2015:7429

Huvudmannen tillsatte våren 2016 ett centralt placerat kvalitetsteam bestående av fem lärare som i kommunen är "ett slags förstelärare" som utifrån skolornas behov fungerar som en extra resurs, säger förvaltningschefen. Dessa lärare är hela tiden utplacerade på skolor under kortare och längre perioder. De samarbetar med ansvariga lärare och kompletterar undervisningen utifrån sin specifika kompetens.

Det finns i kommunen också ett centralt elevhälsoteam bestående av bland annat psykolog, en specialpedagog med inriktning mot tal och språk. Kommunen har också ett samarbete med en hörselpedagog. Det centrala elevhälsoteamet arbetar som handledare för lärarna i kommunen.

Huvudmannen följer upp och analyserar hur tilldelade resurser används, speciellt om tilldelade resurser används för särskilda satsningar på lärare.

Enligt förvaltningschefen och de två intervjuade rektorerna har förvaltningen en tät dialog med kommunens rektorer och därigenom en god insyn i hur tilldelade resurser används på skolenheterna. Förvaltningschefen säger att kommunen har fyra analysdagar per år där företrädare för skolenheter, förskolor och förvaltning tillsammans diskuterar hur tilldelade resurser används. När det gäller resursen lärare understryker förvaltningschefen rektorernas ansvar för att denna används på ett adekvat sätt och tillägger att förvaltningen har förtroende för rektorerna. Däremot analyserar inte förvaltningen hur skolorna använder lärarresurserna utan förlitar sig på att rektorerna fördelar dessa i syfte att förbättra måluppfyllelsen.

Förvaltningschefen säger att ett av kommunens utvecklingsområden är att arbeta med analys på alla nivåer i kommunen. Huvudmannen har sökt och fått statsbidrag för en "analysutbildning" i samarbete med Linnéuniversitetet.

Huvudmannen vidtar åtgärder med utgångspunkt i identifierade utvecklingsbehov

Nämndens ordförande säger att kommunen för några år sedan (2012) tillsatte en förvaltningschef med skolerfarenhet och med skolutvecklande ambitioner. Som en följd av dessa förändringar har kvalitetssäkringskedjan förbättrats så att nämndens representanter numera har översikt över elevernas måluppfyllelse ner på klassrumsnivå genom de så kallade "Kvalitetskorten" som är en målprognos som lärarna fyller i två gånger per år.

2017-01-27

8 (13)

Dnr 400-2015:7429

Av dokumentation och intervjuer med rektorer och lärare framgår att kommunen gjort ett flertal kompetenshöjande insatser de senaste åren för att förbättra måluppfyllelsen och för att presentera sig som en attraktiv arbetsgivare för skickliga lärare. Exempel på strategiska satsningar för att få lärare att välja Burlövs kommun som arbetsgivare är samarbetet med Malmö Högskola och etableringen av övningsskolor i kommunen. En annan strategi är att arbeta med sitt rykte i lärarkollegiet för att den vägen "sprida ryktet" om att Burlövs kommun är en kommun som satsar på skolutveckling, säger förvaltningschefen. Enligt dokumentationen arbetar Burlövs kommun för att behålla och attrahera särskilt skickliga lärare genom att satsa på långsiktiga kompetensutvecklingsprogram och genom att låta lärare komplettera sin behörighet med bibehållen lön och på så vis knyta lärare till kommunens skolenheter samtidigt som de behöriga lärarna i kommunen blir fler.

Kommunens skolenheter har i stort sett behöriga lärare även om det under det senaste läsåret skett en viss försämring, enligt huvudmannen, eftersom andelen lärare som byter arbetsplats har ökat ytterligare. Både huvudmannen och rektorerna säger att det är svårt att hitta behöriga lärare, speciellt när det gäller vissa ämneskompetenser. Enligt huvudmannen har kommunen fler behöriga lärare idag än för fem år sedan.

I arbetet med att utforma ett analysredskap för resursanvändning har företrädare för huvudmannen identifierat andra utvecklingsområden som exempelvis lärares arbetsmiljö och tidsanvändning. Förvaltningschefen säger att kommunen har startat upp ett projekt utifrån dessa utvecklingsområden och att det har gjorts undersökningar av hur lärarna använder sin arbetstid. Utifrån kartläggningarna kan man se att det finns stora variationer gällande hur lärarna fördelar sin tid avseende exempelvis undervisning. Denna variation finns både mellan skolenheter i kommunen, men även inom samma skolenhet. Trots att dessa variationer konstaterats har huvudmannen än så länge varken analyserat vad detta kan bero på eller genomfört några insatser för att tydligare rikta lärarresurserna mot undervisningsuppdraget

För närvarande sköter varje skolenhet sin egen marknadsföring men enligt förvaltningschefen planerar kommunen att ta fram en gemensam marknadsföringsplan som ska vara färdig våren 2017. Även om behörigheten ser relativt god ut just nu befinner sig kommunen i en sits där man i realiteten har flera lönerrevisioner per år. Kommunen är dessutom omgiven av andra kommuner som konkurrerar om de behöriga lärare som finns att tillgå i området. En kommungemensam marknadsföringsansats är därför ett utvecklingsbehov för kommunen, enligt förvaltningschefen.

2017-01-27

9 (13)

Dnr 400-2015:7429

2. Utgår rektor vid planering och faktiskt nyttjande av lärarresurserna från kunskap om skolenhetens behov?

2.1 Svanetorpskolan

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn har en aktuell och samlad bild av elevernas förutsättningar och behov som hon använder vid fördelning av lärarresurserna. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorns arbete med att fördela lärarresurserna utifrån elevernas förutsättningar och behov fungerar väl. Rektorn säkerställer att lärarna får den kompetensutveckling de önskar och behöver, men granskningen visar också att eftersom skolenheten är liten med få lärare med kompetenser i ett flertal ämnen som arbetar som klasslärare, har rektorn svårt att omfördela lärarresurser för att möta elevernas behov och förutsättningar.

Rektorns bild av elevernas förutsättningar och behov

I intervjuer med rektorn och lärarna samt dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av framkommer att rektorn har en samlad bild av elevernas förutsättningar och behov. Rektorn säger i intervjun att hon skapar sig en bild av eleverna genom dagliga samtal med lärarna om extra anpassningar och elevernas situation, både som individer och som medlemmar i gruppen. De intervjuade lärarna tillägger att rektorn också håller sig informerad om elevernas förutsättningar och behov genom att regelbundet vara ute i verksamheten och göra klassrumsbesök. Vidare skapar rektorn sig en bild av elevernas förutsättningar och behov genom att delta i och leda elevhälsoteamets möten varje vecka och genom klasskonferenserna en gång per termin. Måluppfyllelsen analyseras med hjälp av de så kallade kvalitetskorten som lärarna fyller i tre gånger per år och som skickas direkt till huvudmannen. Kvalitetskorten anger elevernas måluppfyllelse och utgör, enligt rektorn, stommen i skolans kvalitetsarbete. Rektorn säger i intervjun att även om hon analyserar måluppfyllelsen tillsammans med lärarna så är det svårt att dra några tydliga slutsatser av resultaten eftersom elevunderlaget är så litet.

2017-01-27

10 (13)

Dnr 400-2015:7429

Rektorn har en aktuell och samlad bild av lärarnas kompetens och genomför insatser för att säkerställa lärarresursens kompetens.

Enligt rektorn och intervjuade lärare har rektorn god kännedom om lärarnas kompetens eftersom skolenheten är liten och lärarna och rektorn träffas dagligen i olika formella och informella sammanhang. Rektorn säger i intervjun att hon genom att samtala med lärarna får en bild av både deras formella och informella kompetenser och kan utifrån denna kunskap fördela lärarresurser så långt det utifrån behörighet finns möjlighet att fördela denna. Enligt rektorn och intervjuade lärare kan lärare på skolan få speciella uppdrag eller ansvarsområden utifrån sina specifika intressen. På Svanetorpsskolan har en lärare som är särskilt intresserad av informationsteknologi, ett specialuppdrag att utveckla digitaliseringen på skolan. Enligt intervjuade lärare på skolan arbetar rektorn med att säkerställa lärarnas kompetens genom att redan anställda ges en möjlighet att vidareutbilda sig utifrån de behov som är identifierade på skolenheten. En lärare säger att rektorn har arbetat för att säkerställa lärarresursens kompetens genom kommungemensamma kompetensutvecklingsprojekt som exempelvis språkutveckling, språkstörning och läsinläring. En annan lärare berättar att rektorn är lyhörd för de kompetensutvecklingsbehov som lärarna på skolan signalerar om och exemplifierar med att det under förra terminen fanns ett behov att öka kunskapen gällande elever som "faller utanför rammarna". Som ett resultat av denna kommunikation mellan läraren och rektorn har rektorn under höstterminen 2016 engagerat det centrala elevhälsoteamet i kommunen till att komma ut på skolenheten och ge samtliga lärare utbildning utifrån det identifierade behovet. Vidare framgår det av intervjun med rektorn att hon gärna genomför sådan kompetensutveckling där alla lärare kan delta så att den specifika kompetensutvecklingen ska spridas till alla lärare på skolan.

Rektorn fördelar lärarresurserna för att möta elevernas behov och förutsättningar

I intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att den främsta principen för fördelning av lärarresurser är behörighet. Rektorn säger att det är svårt att omfördela lärarresurser mellan klasserna eftersom skolenheten är liten. Lärarna ger dock exempel på att rektorn vid ett tillfälle omfördelat lärarresursen i en klass eftersom de dåvarande lärarna inte samverkade med resten av kollegiet. Rektorn tog då beslut om en omfördelning av lärarresurserna som ledde till att lärsituationen förbättrades för eleverna genom att samverkan med resten av skolans kollegium utvecklades.

2017-01-27

11 (13)

Dnr 400-2015:7429

Intervjuade lärare säger, att de som en följd av denna händelse, numera samverkar i hög grad, speciellt sker samverkan inom ramen för Elevens val. Svane-torpsskolans lärarkollegium är ett stabilt kollegium och de flesta lärarna har varit på skolan i många år.

Enligt de intervjuade lärarna fördelar rektorn fritidspedagogerna mellan årskurserna. Det finns en fritidspedagog kopplad till varje klass. Det finns två specialpedagoger på skolan som fördelas till klasserna efter behov. Det finns också två assistenter på skolan men de är kopplade till elever med särskilt stöd och omfördelas inte av rektorn utifrån gruppens behov.

2.2 Svenshögskolan

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn har en aktuell och samlad bild av elevernas förutsättningar och behov som han använder vid fördelning, och planering för fördelning, av lärarresurserna. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorns arbete med att fördela lärarresurserna utifrån elevernas förutsättningar och behov fungerar väl. Rektorn säkerställer att lärarna får den kompetensutveckling de önskar och behöver utifrån skolenhetens identifierade behov, men granskningen visar också att skolan skulle behöva en strategi för kompetensförsörjning för att få lärare att stanna på skolan och att det arbete rektorn påbörjat behöver fortsätta.

Rektorns bild av elevernas förutsättningar och behov och hur denna kan relateras till den befintliga lärarkompetensen på skolan

I intervjuer med rektorn och lärarna framkommer det att den nya rektorn tagit fram tydliga rutiner angående de interna styrdokument. Rektorn har enligt lärarna ett engagemang och intresse för eleverna med ett tydligt fokus på elevernas förutsättningar och behov. Rektorn säger sig ha god kännedom om elevernas resultat och försöker genom en kontinuerlig dialog med lärarna skapa sig en bild av eleverna. Rektorn sammankallar lärarna gällande målprognoser och kvalitetskorten för att diskutera var eleverna befinner sig resultatmässigt och hur de skulle kunna nå ännu längre. Rektorn säger att han vill skapa förutsättningar för en skola där lärarna har fokus på kvalitetsarbetet, ärendegången i exempelvis elevhälsoteamet och på de stora processerna så att man exempelvis inte pratar om vad man ska grilla på friluftsdagen utan snarare pratar om varför man ska ha en friluftsdag. Rektorn har initierat ett arbete där lärarna istället för att fokusera på elevernas svaga måluppfyllelse ska fokusera på hur man undervisar för en bättre måluppfyllelse.

2017-01-27

12 (13)

Dnr 400-2015:7429

Rektorn har initierat en ny struktur kring kvalitetsarbetet på skolan. Enligt rektorn behöver skolans personal fokusera på att samarbeta, fördjupa sin ämneskompetens och utveckla sin undervisning. På skolan har man under en längre tid arbetat med ett klasslärsystem med små klasser som har en pedagog med bred kompetens kopplad till sig. Läraren har i bästa fall varit behörig i de flesta ämnena, säger rektorn. Sedan hösten 2016 har rektorn i samarbete med specialpedagogen kopplat fritidspedagoger till de klasser som på skolan bedömts ha mest behov av en extra resurs för att nå ökad trygghet och studiero. Rektorn har också omfördelat lärarresurserna så att arbetslagsledaren, tillika försteläraren för årskurserna 1-3 som också har en lång bakgrund som lärare på skolan har fått ansvar för en klass som var i behov av mer stabilitet. Samma lärare säger att även om omplaceringen kändes påtvingad kan hon efter samtal med rektorn förstå varför han gjorde omfördelningen.

Rektorn säger att skolan haft en historia med att försöka lösa en svag måluppfyllelse med fler lärare i klassrummet. Detta har inte lyckats, istället har resultatet varit "en massflykt" av både lärare och elever från skolan och ett försämrat rykte för skolan. Rektorn framhåller att skolan inom kort ska satsa på att omstrukturera lärarresurserna efter kompetenser och intressen. Då kommer också utbildningen för eleverna bli mera likvärdig, säger rektorn. En lärare som har specialkompetens och ett intresse för exempelvis engelska kan då undervisa flera klasser i engelska och inte bara den klass där hen är klasslärare. Enligt rektorn kommer fler elever på detta sätt att få tillgång till särskilt skickliga lärares kompetens vilket förhoppningsvis kommer ha effekt på elevernas resultat. En sådan undervisningsstruktur skulle också göra det lättare för lärare att samverka och skapa en mer ämnesövergripande undervisning som enligt rektorn skulle gynna Svenshögskolans elever.

Rektorn har en aktuell och samlad bild av lärarnas kompetens och genomför insatser för att säkerställa lärarresursens kompetens

Enligt rektorn och intervjuade lärare har rektorn god kännedom om lärarnas kompetens, främst den formella kompetensen. Rektorn säger att han inom kort kommer att ha medarbetarsamtal med alla lärarna för att genom dessa ta reda på lärarnas intresseområden. Eftersom både rektorn och en stor del av lärarkollegiet är nya så säger rektorn att det upplevs som man tillsammans håller på att starta upp en helt nya skola. Rektorn säger därför att skolans personal under innevarande läsår kommer att fokusera på en kompetensutveckling som är mer djup än bred utifrån de behov som finns på skolan. Rektorn säger att skolan

2017-01-27

13 (13)

Dnr 400-2015:7429

kommer att satsa på språkutvecklande arbetssätt och bedömning för lärande (BFL).

I övrigt kommer skolan att satsa på att starta upp den nya undervisningsstrukturen med ett ökat fokus på lärarnas ämneskompetens. Rektorn har tagit hjälp av det centrala kvalitetsteamet i detta arbete. Skolan har under de senaste åren haft svårt att få lärare att stanna på skolan och rektorn hoppas på att omstruktureringen kommer att leda till ett mer stabilt och samarbetande lärarkollegium. Idag har skolan, med undantag för musik, behöriga lärare i alla ämnen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 27 januari 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat.

Huvudmannen ska dessförinnan, inom två månader från beslutet 27 mars 2017, inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra de områden som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområden. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningspunkter under arbetets gång.

Redogörelserna skickas till *Skolinspektionen, Anna Alm Box 156, 221 00 Lund* eller per e-post, anna.alm@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2015:7429) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Anna Alm
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd

Författningsstöd för kvalitetsgranskningen Fördelning av lärarresurser

Skollagen (2010:800)

Syftet med utbildningen inom skolväsendet

1 kap. 4 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Kommuners resursfördelning

2 kap. 8 a § skollagen

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Ledningen av utbildningen

Rektor och förskolechef

2 kap. 10 § skollagen

Rektorn och förskolechefen beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektor och förskolechefen fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn och förskolechefen får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra

enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges.

Lärare och förskollärare

Vilka som får undervisa i skolväsendet

2 kap. 17 § skollagen

Lärare som inte uppfyller kraven i 13 §¹ får trots det bedriva

1. annan undervisning på ett främmande språk än språkundervisning om de har
 - a) en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen, och
 - b) kompetens att undervisa på det främmande språket,
2. undervisning i fritidshem om de har en svensk eller utländsk högskoleutbildning som är avsedd för arbete som fritidspedagog eller motsvarande, och
3. undervisning i fristående skolor och fristående fritidshem med särskild pedagogisk inriktning.

Förskollärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva undervisning i fristående förskolor med särskild pedagogisk inriktning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka språk som avses i första stycket 1 och vilka särskilda pedagogiska inriktningar som avses i första stycket 3 och andra stycket. *Lag (2014:458).*

2 kap. 18 § skollagen

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser

1. modersmål,

¹ Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet.

Regeringen får även meddela föreskrifter om undantag från kraven på legitimation och behörighet för sådana speciallärare och specialpedagoger som är anställda som lärare i grundsärskolan, specialskolan, gymnasiesärskolan eller särskild utbildning för vuxna.

2. yrkesämne i gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, eller
3. individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning.

Systematiskt kvalitetsarbete

Huvudmannanivå

4 kap. 3 § skollagen

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Enhetsnivå

4 kap. 4 § skollagen

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

4 kap. 5 § skollagen

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

4 kap. 6 § skollagen

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Skolförordningen (2011:185)

Strukturerad undervisning

5 kap. 2 § skolförordningen

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når

de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

1. Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmönster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

2. Övergripande mål och riktlinjer

I de övergripande målen anges de normer och värden samt de kunskaper som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Målen anger inriktningen på skolans arbete.

2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel,

- undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver,
- kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan,
- resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör,
- undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet,
- i undervisningen i olika ämnen integrera ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis miljö, trafik, jämställdhet, konsumentfrågor, sex och samlevnad samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger,
- samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande,
- samverkan kommer till stånd med förskolan för att skapa förutsättningar för en samsyn och ett förtroendefullt samarbete,
- formerna för samarbete mellan skolan och hemmen utvecklas och att föräldrarna får information om skolans mål och sätt att arbeta och om olika valalternativ,
- samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning,
- den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter,
- skolans internationella kontakter utvecklas, och
- skolpersonalen får kännedom om de internationella överenskommelser som Sverige har förbundit sig att beakta i utbildningen.